

r«p çkkαfky

Ä{ø-k¼,

Ä{ofkukufnðkP ? yuik{Lku

ik{khe Mfæ-fli÷us {kt ¼yðk Lknª {au

Äky Ä{orðLkk íkku[k÷us Lknª Lku!

{kxuyk ÄkMíkff{kt

ik{LkuÄ{ðk;kkLk ykÄkðk{kt ykðPwAu

yki{kLku÷køku÷k f{ðkk çkÄLkkuíkkzðk

Ä{ofhðkuòEyu Ä{ðke f{ðkkçkÄLkkuíkkzuyLku

ykÄkykusðkuyki{k Auíðku«økx ÚkkP.

¾ky{kúke Lkefα÷-MkkukwheVkeLkhe{kt

òP yLkupð ÚkkP, íkðe heíkykÄkykuyki{k

Ä{ðke heVkeLkhe{ktPð ÚkkP.

Ä{ðkk «¼kðúke yki{kLku{LkwP ¼ð {au

Ä{ðkk «¼kðúke MkkYIþheh {au

Ä{ðkk «¼kðúke MkkYIYÄk {au

Ä{ðkk «¼kðúke MkkY çkα {au

Ä{ðkk «¼kðúke ¾çk ÄkMkk {au

Ä{ðkk «¼kðúke MkeðkÄ {auyLku

Ä{ðkk «¼kðúke Mkkhk rð[khkykðu

{kxuykÄ{ðkum{k sðkuòEyuylkuSðLk{kt

Ä{oyk[hðkuòEyu

¿kkLk þk {kxusYhe Au?

¿kkLk rEðP «fkb Au

y¿kkLk ¼kth yÄKY Au

rðLkPúke ¼yðkLkth

þkÄLíúke ¼yðkLkth

¼yú÷-¼÷-kuLknª.

LkðthLkðth ¼yíkk hnku

rpúkFLkuçkniçkLk ykÄkku

ÄkXþkαk{kt rLkþr{ík òyku

5MíkFLkuÄkAkzkuLknª, ÄkMíkFLkuðkαkuLknª.

Lkkαçkñf Äkh çkMkkLknª, LkkαçkñfLkuðkαkuLknª.

¿kkLk «kÄík fhíkkí fvkαkuLknª.

¿kkLkLkkt MkkÄLkkuMkk [ðeLkuhk¾ku

¿kkLke Äkñ»kkðkku ykEh fhku

ik{urðãkúkeoAkuíku þð Wä[khy òEyu

VþLkúke Eþ hnku! MðãA yúkhkuòEyu

òPMLkúke Eþ hnku! MkkhkuòPðñkh òEyu

ÄkMíkFLkuMkk [ðky çkeòLku ¼yðk ykÄkku

¿kkLkÄkMkkLk fhðkúke ¿kkLkðhy f{oíkku

सर्व ज्ञानाय भाग्यं Mkk[e ©ðk þk {kxu?

ðeíkhkøk Äkh{kí{k Äkh ©ðk hk¾ku

MkkÄwÄkñ»kku«íþuykEh¼kð hk¾ku

Mk½-þkMkk «íþuðVkeðke hk¾ku

òþkþð rsLk {tEhkúke rLkíkk Lk fhku

òþkþð MkkÄwMkkaðeLke ðkEð Lk fhku

òþkþð ©kðf-©krðfLke ðkEð Lk fhku

{Lk{kt yðk rð[khkyfhkuf÷

søíkLkuMkk¾Lkku {køkoçkíkkðLkthk

rsLkþkMkkLkLkkuñMkðf Añ nñSðLkÄkPðík

Mkðk fhþ yLkuçkeò {kýMkkúku

rsLkþkMkkLkLk yLkñkøke çkLkðeþ.

ntwíkeúúkk°kk fhep.
ntwíkeúúkhúkk fhep.
ntwíkeúúkk°kk fhep.

ntwókúÁMkōk fhep.
ntwókúÁ¼Áōík fhep.
ntwókúÁ WÁkkMkLkk fhep.

MkkÁwMkkaōe-©kōf-©krōfk-
yk [íkōōÄ Mkk½Lke Mkk¼pkÁLík
{kxunntwíEō òøkúík hnep.

yk heíkuÉpúkkúkkMkLkk fhōkúke
Épúkkōhý f{oíkqku

Mkk [e ©Øk pk {kxu ?

fkR ¼÷u©kúÄ fhu ík{uú{k hk¾òu
fkE ¼÷uyr¼{kLk fhu ík{uLk{úhniòu
fkE ¼÷ufÁkx fhu ík{uMkhα hniòu
fkE ¼÷u÷k¼ fhu ík{uWÉkh çkLkòu

¾qk nMkkLkn^a,
¾qk hzkLkn^a,
heMkkykuLkn^a,
[ezkykuLkn^a.

çkeòLke {~fhe Lkk fhku
çkeòLkkuWÁknkMk Lk fhku
çkeòLkkuLkMkLk Lkk fhku

Ákh{kí{kLk hkS Épúkk fhku
Ákh{kí{kLk hkS ÁkçLk fhku
Ákh{kí{kLk hkS MíkōLk fhku
Ákh{kí{kLk hkS M{hý fhku

çknwçkúÄ ykōuíkku

{kLk hnkú yúkkōk Lkōfk{PKLkM{hý fhku

yúkkōk yusōkkúke Ép [kōPk òyky

Áký çkúÄ íkku fhkus Lkn^a.

yk heíkuøkúkkúkkMkLkk fhōkúke {kñLkeP f{oíkqku

çkeòLku ykÁkōkúke ptu {au ?

çkeòLku ÉkLk Éúkk hkfkLkn^a.
çkeòLkk Mkk¼Lke R»pkofhkuLkn^a.

çkeòLkuçkçk÷ku {auAu

çkeòLku¼kS Lk {auAu

çkeòLkuō† {auAu

çkeòLkuYrÁkPk {auAu

íkuç kt ík{uYfkōx Lkk fhku

fkE íkÁk fhuAu

fkE Mkōk fhuAu

fkE ¼Áōík fhuAu

fkE òík ÷uAu

íkuç kt ík{uyíkhhkP Lkk fhku

çkeòLkuçkLkLkÉkLk ykÁkku

çkeò Sōkkúky¼PÉkLk ykÁkku

MkkÁwMkkaōeLkuMkk°kÉkLk ykÁkku
økheçk ÷kfkúkyLkMkÁkÉkLk ykÁkku

ÉkLk ykÁkeLkuhkS Úkkkyku

ÉkLk ykÁkeLkuøkōLk fhku

yk heíkuÉkLk Á{úke ykhhkÁLkk

fhōkúke yíkhhkP f{oíkqkuAu

yíkhLke pkrík fōe heíku {au ?

pe÷ yk÷uMō¼kō.

ík{khkuMō¼kō «u{kα çkLkōku

ík{khkuMō¼kō WÉkh çkLkōku

pe÷ yk÷uMkÉkR.

phehLke çknwxkÁkxeÁk Lk fhku

fÁkzkLke çknwxkÁkxeÁk Lk fhku

pe÷ yk÷uMkçPík

MkçPíkúke çkku÷ky MkçPíkúke [k÷ku

MkçPíkúke çkMkky MkçPíkúke Q¼k hnkú

pe÷ yx÷uMkĒk [kh
Ākheūkk {kt [kthe Lkk fhku

{kīkk-rĀkīkkLkuĒw^{3/4} Lk ykĀkku
WĀkfkheLkk WĀkfkhuLk 1/4q-kp.
fkĒLkkp rōi' kMk1/2kīk Lk fhku
Ēw^{3/4}e SōkuīkhV Ēpk fhku

yk heīkupe÷Ā {ūke ykhhĀLkk fhōkūke
p^{1/4} 'Lkk { f {ō çkĀkP Au

Mkk [tu fihf'xh (Mkk [tu [krh°p)

ōpkhf WĀkōkMk fhōkuòEyu
ōpkhf ykptçk÷ fhōwòEyu
ōpkhf yfkkMkŷtūfhōwòEyu
ōpkhf çkMkŷtūfhōwòEyu

1/4q4 nkūp ykkūke ūkkzūtykuĀtū^{3/4}kyku
yfkĒ r«p òMīkw^{3/4}kōkLke Akzku
òyé òELkuūkkzūf f»x MknLk fhku
òyé òELkuūkkzkuMk {p ĀMūkh çkMkku

Ākūp ĀkūĀ»kkūkkurōLkP fhku
hkis ĀkS {f yaPPLk fhku
rçk {kh ÷kfūke Mkuōk fhku
©e Lkōfkh {pkkūwāpkLk fhku

hk°ku 1/4kūSLk Lk fhōwòEyu
fĒ {q fu y 1/4ūP 3/4kōwLk òEyu
çkōhLkūfūnk÷Lkū^{3/4}kōwLk òEyu

çkūkeLku^{3/4}kōwòEyu
çkūkeLkuĀkeōwòEyu
Sōōk {kxu^{3/4}kōkLkūAu
3/4kōk {kxu SōLk Lkūke.

Mkk [ku íkĀkĀ {o

ykĀkyūykĀkye çkzke Lk fhōe òEyu
çkeò {Lkūpkūke n÷fkE Lk fhōe òEyu

ntūçkōōkLk ! ntūYĀkōkLk !
ntūçkLke ! ntūçkūōpkæe !
ntūíkĀkMōe ! ntū©e {k !
ykōe çkzke Lkk {khpku

Ākū-ku íkkuMkō rLkçkø...

Ākū-ku íkkuMkō fĀĀk...

Ākū-ku íkkuMkō çkōw...

Ākū-ku íkkuMkō 3/4kūWĀhku...

Ākū-ku íkkuMkō økheçk...

yk heīkuçkeòLke n÷fkE Lkk fhpkū

ĀkūkkLke çkzke {khōkūke yLkuçkeòLke
n÷fkE fhōkūke Lke [- 'økkp {f {ō çkĀkP Au
yLkkūke nòhku 1/4ō MkuĀe
Lke [fū {kt sL {ōwĀkzūAu

1/4ōkū^{1/4}ō rLkçkøíkk, fĀĀkīkk, økheçke,
Lke [fū {kt sL {... yLkunòhkuĒw^{3/4}
{çkīkk hnuAu

çkĀk SōkuīkhV Mk {kLk 1/4kō hk^{3/4}ku
çkĀk SōkuīkhV Mk {kLk 1/4kō hk^{3/4}ku

SōLk {kt òūk yLku íkĀk sYhe Au

Lke [Lkk òūk-íkĀk ík {khuík {khh
SōLk {kt fhōk òEyu

- ❖ hkis {kīkk-rĀkīkkLku «ýk {.
- ❖ Ākh {kī {kLk Ēpk-ĀkūSLk

सर्व ज्ञानाय

[k{zeLke MÄkpoÄÄkkh¾öklke pÄöik ykuAe fhuAu yk {knLkeP f{o!

ik{u¼aík ÄkkAÄLkñòE pfíkk Lkúke,
ik{uÄknkzLke ÄkkAÄLkñòE pfíkk Lkúke,
ik{uÄmLkPk-ÄkkhLkñòE pfíkk Lkúke,
ik{uyk¾e ÄmLkPkLkuòE pfíkk Lkúke,
ykLkñfkhý yk ÈpÄkköhy f{oAu!

yk f{o
fkñELkunMkköuAu fkñELkuhzköuAu
fkñELku¾p fhuAu fkñELkuLk¾p fhuAu!
öPkhif zhköuAuöPkhif ¼xfköuAu!
öPkhif ÷zköuAu.. öPkhif nh¾köuAu!

yk f{öku÷eÄu
{kyMkLku Ý½ yköuAu
fkñELkuMkqkkt Mqkkt Ý½ yköu
fkñELkuçkkt çkkt Ý½ yköu!
fkñELkuQ¼k Q¼k Ý½ yköu!
fkñELku [k÷íkk [k÷íkk Ý½ yköu!

yk f{öke
Ä{ökk rö»kP{ktpfk ÜkkP,
ökÄLk rö»kP{ktpfk ÜkkP,
¼ököklLk rö»kP{ktpfk ÜkkP !
çÄk f{kkt yk f{oçknw¾hkçk Au!

fkñE íkku Ý½{kLku Ý½{k
◆ {Lk ö{k íkñ¼kLk fhe ÷u!
◆ fkñELkñökÄÈçköe Èu!
◆ fkñELku {khe Äký Lk¾¾u!
yuòökuiPkhuykufE Äký PkÈ Lk nkp !
yköuAu yk ÈpÄkköhy f{o!

yíkhkP - f{o
ik{khe ÄkkMku ykÄkök {kxuÄkMk Au
¼kLk Au fÄkzt Au çkeòLkusYh Au
Aíkk ík{Lku ykÄköLkñòu {Lk Lk ÜkkP íkku
íkLkñfkhý yk yíkhkP - f{oAu

{knLkeP - f{o

सर्व ज्ञाना...

yk f{ökk «¼köüke {kyMk
Mk [k Äkh{kí{kLkuyk¾¾Lknª,
Mk [k ökuÄÈöLkuyk¾¾Lknª
Mk [k Ä{öku yk¾¾Lknª !
Mk [kLku¾kñ {kLku
¾kñkLkuMk [k {kLku

ik{uÄkMk {pöök «PíLk fhku
¼kLk {pöök «PíLk fhku..
{fkLk {pöök «PíLk fhku..
Aíkk ík{Lkuyk¾¾Lkñòu {p
íkkuMk {Böufuík{LkuyíkhkP f{oLkzuAu!

fkñE çkÄ fhuAu
fkñE yr¼{kLk fhuAu
fkñE fÄkx fhuAu
fkñE ÷k¼ fhuAu..
y çkÄñfky fhköuAu?

ik{khe ÄkkMku {Lkök{kñ¼kLk Au
Aíkk ík{us{e pfíkk Lkúke,
ik{khe ÄkkMkuMkÈh fÄkzt Au
Aíkk ík{uÄkñe pfíkk Lkúke,
ik{khe ÄkkMku {öLkñ½h Au
Aíkk ykkt hne pfíkk Lkúke,
ik{khuönk÷e {kíkk Au
Aíkk ík{uykñe ÄkkMkuhne pfíkk Lkúke...

ikkkfkhý òýkuAku?

ikkkfkhý ykhhkP-f{oAu!

yk f{o

ikÁk Lk fhõk Èy Mkkõk Lk fhõk Èu!

ykMkkõkLkkõuAu fSMk çLkkõuAu!

Lkk{ - f{o

fkeELkuYÁkõkLk phéh nkP Au

fkeELkuFÈYÁkõkphéh nkP Au

fkeELku{sçkqk phéh nkP Au

fkeELkuf{oñ phéh nkP Au!

yk Lkk{-f{ðke fhk{ík Au!

fke fka, fke økkk

fke Ákeka, fke ÷k÷ !

fke òzk, fke Ákkíkka !

fke Ý[k, fke Xøkyk !

yk çkÁk Lkk{-f{ðkk ¾Au!

fke {eXñ{eXñçkku= uAu øk{uAu!

fke yðñçkku= ufuøk{íkLkÙke !

fke {kyMk ½hu ykõuAu øk{uAu

fke {kyMk ½hu ykõuAuLkÙke øk{íkku!

yk çkÁkLkk{-f{ðkkLkkxf Au!

õpkhf pp {auAu

õpkhf yÁkpp {auAu!

õpkhf Mkk¼køp {auAu!

õpkhf È¼køp {auAu!

yk Áky Lkk{-f{ðkkf Au!

YÁk-hbk, çka-çkÁku

ykh yLkuphéhLkkuMkkÁku..

yk çkÁkLkk{-f{ðkk «íkkÁku {auAu

ykPWP-f{o

ÈðøkríkLkuykPWP çkkÁLkkh {heLkuÈð ÚkkP.

{LkWPøkríkLkuykPWP çkkÁLkkh {heLku{LkWP ÚkkP.

ríkPQøkríkLkuykPWP çkkÁLkkh {heLkuÁkPwÁkúke ÚkkP.

LkhføkríkLkuykPWP çkkÁLkkh {heLkuLkhf{kt òP.

suðñk-rLkP{kuaÁkkauíkuÈðøkríkLkuykPWPf{oçkkÁu
suÈkLk Èy ÈPk Ákkauíku {LkWPøkríkLkuykPWPf{o
çkkÁu

su{kPp-fÁkx fhuíkuríkPQøkríkLkuykPWPf{oçkkÁu
su¾çk rñMk fhuíkuLkhføkríkLkuykPWPf{oçkkÁu

yk f{ðkk ÷eÁu

SðkkusLk{ðñÁkzuAu

SðkkusSðñÁkzuAu

Sðkkus{hðñÁkzuAu

SðLk{kt yf s ðkh ykõikk sL{LkuykPWP-f{oçkkÁkP. ÁkAe íku{kt VñVkh

Lk ÚkkP. suøkríkLkuykPWP f{oçkkÁkPñ

nkP yuøkrík{kt sðñs Ákzu sã÷kt

ðkkLkuykPWP f{oçkkÁkPñnkP yk÷kt

ðkoSððkLkuykPWP ÁkAe {hðkLkuykPWP!

økkøk - f{o

ÈmLkPp{kt fke Qá[fnðkP Au

ÈmLkPp{kt fke Lke[fnðkP Au!

pk {kxu?

Qá[økkøkf{ðkk WÈPÙke {kyMk Wá[çLkkuAu

Lke[økkøkf{ðkk WÈPÙke {kyMk Lke[çLkkuAu

Wá[økkøkf{ðke

{LkWPkLkuykPWP {kLk {au

Mkfk yLkuML {kLk {au

Lke [økkøkf {úke
÷ kufkué kt yÁk {kLk Úkkp,
÷ kufkué kt çkÉLkk {e Úkkp
÷ kufkué kt nzÁqk Úkkp.

Wá [-Lke [Lkk ¼É yk f {úke
Úkkp Au yf s SðLk {kt
Wá [økkøkf {o yLkuLke [økkøkf {o
WÉp {kt ykðe pfuAu

ÁkkwkkLkk YÁkLkø çkLkø òríkLkø
çkøØLkø ;kkLkLkø fuÁkMLkLkø
yr¼ {kLk fhðkúke yLkuçkeò ykLkku
ríkhMfkh fhðkúke
Lke [økkøkf {oçkÁkø Au

«&™ku:
;kkLkkðhý-f{o: {kýMk {ø4øpkúke nkø Au?
ík {u«&™LkkuMLk [kusðkçk fué Lkúke ykÁke pfíkk ?
;kkLkkðhý-f{o pøtøpøLk òýðk Èu?
Èpøkkðhý-f{o: yk f {ofE fE pÁðík ykAe fhu
Au?
yk f {úke ík {u pøtøpøLk òE pfku?
yk f {úke fðe fðe òíkLke Ý½ ykðu?
{kmlkøp-f{o: yk f {o pøtøpøLk ykø¾ðk Èu?
yk f {úke {kýMk pøtøpøfhuAu?
yk f {ofðe fðe pøfk fhkðu?
yíkhhøp-f{o: ík {khk «PíLkkkufkøý rLk»Vø çkLkkðu
Au?
ík {LkuÉkLk Èwkk fky hkfhuAu?
ykøMLwfkøý çkLkkðuAu?
Lkk{-f{o: Lkk{-f {úke fhk {ík pe Au?
Lkk{-f {úkk ¾u# fðk nkø ?
Lkk{-f {úkkLkxf fðørnkø ?

økkøk-f{o: Wá [økkøk-f {úke pø {au?
Lke [økkøk-f {úke pø {au?
Lke [økkøk-f {o pøkúke çkÁkø ?
ykøpøp-f{o: ÈðøkríkLkø ykøpøp fðe heíkuçkÁkø
?
{LkøpøkríkLkø ykøpøp fðe heíkuçkÁkø ?
yk f {úkk ÷ eÁu pøtøpøLkø ?
ðÉLkøp-f{o: ypkíkk ðÉLkøp f {úke pøÚkkø ?
ypkíkk ðÉLkøp f {o pøkLke çkÁkø ?
pkíkk ðÉLkøp f {o pøkLke çkÁkø ?

çkø fkuLkø ykí { rð;kkLk

r«p çkø fku
Ä {ø-k¼,
'ykí {k Au? ykí {k fðøkuAu?' yk ðkík ík {uík {khe
Mfç {kt Lkn^a ¼ÚPk nku fki=IS {kt Áký ík {Lku
'ykí {k' ybku ¼ýðk Lkn^a {au Ákhíkø ykí {kLku
òÚPk rðLk çkÁkø¼ ýíkh yÁwøAu yfz k rðLkkLk
{^azk sðøAu {kxu yk ÁkMík f {kt 'ykí {k'Lkø;kkLk
ykÁkðk {kt ykøpøAu
ík {uÁkkøku ykí {k Aku!
ík {uÁkøpku: øpøtø Au ykí {k ?
nrøfneø : ík {khk pøhø {kt ykí {k Au!
ÈhøfLkø pøhø {kt sÉku sÉku ykí {k nkø Au
ík {uÁkøpku: ykí {k fué Èø4kíkkuLkúke ?
nrøfneø : ykí {k ykø4kúke Lk Èø4kø, S¼úke Lk
[¾4kø, fklkúke Lk Mø¼økø, Lkøfúke Lk Mø½kø, fu
pøhøúke Lk MÅkpeøpøfku. ykí {kLkuòðk {kxu' fðø
;kkLk'Lkø Èhøçkelk òEyu fðø ;kkLke sunkø íku
ykí {kLkuòE pfu ¼økðkLk {nkðeh Mðk {e
fðø;kkLke níkk, íkué ýu ykí {kLkuòE Lku fíkø:
'ykí {k Au ík {u ykøkuòýku'

yLkLík ;kkLke
ykí{k çkmØLkkuMkkøkh Au
ykí{k ;kkLkLkkuMkkøkh Au

çkÄk s «fkhLke çkmØ ykí{k{kkt nkÞ.
çkÄk s «fkhLkku;kkLk ykí{k{kkt nkÞ.

ykí{k Èh ÈhLkku½yü½yüòýe þfu
ykí{k MknLkk {LkLk rð[khkuòýe þfu
ykí{k yk¾e ÈmLkPkLkkuçkÄkuòýe þfu

ÈmLkPkLk økk{-Lkøkh òýu
ÈmLkPkLk ÄknkzkuMk{yükuòýu
ÈmLkPkLk Èhf SðLkuòýu

ykí{kLkufE s yòÜÞLk nkÞ
ykí{küke fE s AÄkLk nkÞ !

ykí{k ÈmLkPkLkuíkuòýu
ÈmLkPk ÄkhhLk ykfkþLkuÞ òýu!

øknku yLkLkük°kkukuòýu
Mkþo yLk [LýLkuòýu
Èðku yLkÈkLkðkukuòýu!

ykí{kLkku;kkLk yLkík Au
ykí{kLkku;kkLk yÄkhh Au

yLkLík Èþbke

ykí{k sE çkÄkuòýuAu
íkE çkÄs «íÞük sýuAu!

ykb¾kurðLk çkÄkuòýe þfu!
rMkØ ykí{kLkupheh s Lk nkÞ
ÄkAe ykb¾ nkÞ s Lknª Lku!

¼Wt ¼Wt ykfkþ sýu!

òðk{k ÄknkzkuLk Lkzu
òðk{k ¼ªíkuLk Lkzu
òðk{k yÄkYt Lk Lkzu!

ykí{k çkÄk ykí{k ykuku sýu
ykí{k çkÄkt f{kuku sýu
ykí{k YÄðkαsýu yLk
YÄkrðLkLkÄký çkÄsýu!

ykí{kLk Y½ðs Lk Äkzu!
yuíkuÈmLkPkLkuòÞk s fhu!
òðk{k ¾çk ykLkÈ ykðu!
yÄkýyÄký ykðk ykí{k
çkLke sEyuíku fðe {ò ykðu!

ðeíkhkøk

ykí{k öÞkhuÞ çkÄ Lk fhu
ykí{k öÞkhuÞ {kLk Lk fhu
ykí{k öÞkhuÞ {kÞk Lk fhu
ykí{k öÞkhuÞ ÷k¼ Lk fhu

ykí{k nMkuÞ Lknª, ykí{k ¾Þ Lk ÜkkÞ,
ykí{k hzuÞ Lknª. ykí{k Lkk¾Þ Äký Lk ÜkkÞ !

ykí{k fkEÜke zhuLknª,
ykí{k fkELkuzhkðuLknª.

ykí{k ðeíkhkøk çkLk yk÷u
yufkE Mkkúku«E Äký Lk fhu
yLkufkE Mkkúkuîk Äký Lk fhu!

ykí{kLkupheh nkÞ fuLk nkÞ,
yuðeíkhkøk çkLke òÞ yk÷u
ÈmLkPkLke ykðe fkE sðª Lk hnu!

ðeĩkhkøk ykĩ{kLkuyLkĩk Mk¼ nkP.
ðeĩkhkøk ykĩ{kLkuyLkĩk { pKÁLík nkP.

yLkLík pÁõíkpkæ

ykĩ{k ðeĩkhkøk çkLkuyk÷u
yLkk{kLk yLkLík pÁõík «øxux

yLkk{kLk Eũkøĩkk Lk hnu
yLkk{kLk fÁkĩyĩkk Lk hnu

yuLkkfuLknª, yunkhuLknª
yu{kLkLknª, yu¼kokuLknª !

pØ ykĩ{k{kLk
ykĩ{kLk yLkLík pÁõík «øxux
ykĩ{kLk yLkLík ÷ÁçÄ «øxux!

ykĩ{kLk yLkLík økĩyũkũkũk
«øxux-Ákhh rØLkLkMk¼
ykĩ{k ¼køkØpk s fhu!
øpkhP fkkøus Lknª yLkuy
yuMk¼ øpkhP ¾økuLknª !

ykØk yLkLík pÁõíkØkøk ykĩ{kLk
suÁkØ fhu øpkLk fhu yLkuy
yØe yLkLík pÁõík syh {øu!

yYÁke
pbehũke ykĩ{k {õĩk ũkkp yk÷u

yLkuyÁk Lk nkP, yLkuyØsLk Lk nkP,
yLkk{kLk hMk Lk hnu yLkk{kLk økÁ Lk hnu
yLkkufkE MÁkpolk nkP.

yLkuyBp Lk nkP, yLkuyÁkPp Lk nkP.
Mk¼køp Lk nkP, E¼køp Lk nkP.

ykĩ{k øzkuLk nkP fuÁkĩkøkuLk nkP.
ykĩ{k {køkuLk nkP fuLkLkkuLk nkP.
ykĩ{k økh{kLk nkP fuXzkuLk nkP.

ykØk pØ ykĩ{kLkuyLkĩyũkũk òE pfeyu
pØ ykĩ{kLkuyLkĩyũkũk ykĩ{k s òE pfu
{kxuykØk ykĩ{k yLkĩyũkũk {kxuyYÁke fnØkP.

{kũk{kLk çkÁk ykĩ{k yYÁke nkP, Ákhhũk
çkÁk yfçkeòLkuyòE pfu¾hk !

y{h

yYÁke çkLke øpkp-k ykĩ{kLkuy
sLk{ØkLkuyLknª yLkuy{hØkLkuyLknª !
sLk{ ÷ØkLkuyLkuyMØ¼kØ Lkũke.
{hØkLkuyÁkĩ yLkuyMØ¼kØ Lkũke.

EũLkpk{kLk ikkuykĩ{kLkuy
sLk{ØkÁkzuyAuLkuy{hØkÁkzuyAu..
EũLkpkũke WÁkh øpkp-k pbeh rØLkLkuy
ykĩ{kLkuy sLk{ØkLkuyLkuy{hØkLkuyhnuLkuyLkũke !

ykĩ{kLkuyLkuy sLk{ØkLkuyEũ¾ !
ykĩ{kLkuyLkuy {hØkLkuyEũ¾ !

BpkLk sLk{-{jrpLk nkP
ikũkuy{kũk fnØkP !
{kũk{kLk fke Eũ¾ Lk nkP,
{kũk{kLk Mk¼ s Mk¼ nkP.

{kũk{kLk hnu-k ykĩ{kkykuy
y{h nkP Au yLkĩyũkũk
Ákĩ {kũk{kLk sE pfeyu
yLkuyy{h çkLke pfeyu!

Lk Ql[, Lk Lke[

yYÅke yLkuy {h çkLke økP#-kuykí{ k
LkÚke Ý[nkákkufuLkÚke Lke[nkákku!

íPkt MĀkj-p-yMĀkj-pLkk ¼Ē LkÚke.

íPkt {kækk-LkkLkkLkk «fkh LkÚke.

íPkt fkĒ ykí{ k økheçk LkÚke.

íPkt fkĒ ykí{ k ĀLkðLk LkÚke.

íPkt fkĒ ykí{ k hkò LkÚke.

íPkt fkĒ ykí{ k «ò LkÚke.

íPkt çkĀk ykí{ k M{ kLk !

íPkt LkÚke {kLk-yĀk{ kLk !

íPkt LkÚke {kLk-yr¼ {kLk !

íPkt çkĀkLk; kLk M{ kLk !

íPkt çkĀkLke ÞĀōík M{ kLk !

íPkt çkĀkLkk øknykuM{ kLk !

Ý[-Lke[Lkk ¼Ē rðLkkLke

ĀhíkeLkLkk { AurMØrp÷k.

yLkus {kük fnðk Au

ysh-yØpkçkĀ

ÞØ ykí{ kLkuy Lk hkøk nkP,

Lk ØpkrĀ nkP, Lk Ākez k nkP.

ÞØ ykí{ kLkuy ½zĀký nkP,

Lk Øpúkk - ðĒLkk nkP, Lk yfæ{ký nkP.

ÞØ ykí{ kLkuy¾z ÞkðLk nkP !

MĀkġyo ykhhøp nkP ! yLkLík yLkLĒ nkP !

ÞkðLk-ykhhøp yLkuyLkLĒ.

ykí{ kLkuy nkP, ÞhehLkuyLkn^a.

ÞhehLkuyÞkðLk úkýf nkP Au

ÞhehLkuykhhøp [t[æ nkP Au

ÞhehLkuyLkĒ úkýSðe nkP Au

ykrĀ-ØpkrĀ WĀkkrĀÚke {wík

ÞØ ykí{ kLkuy{khe ðĒLkk nku!

hkøk-Þkuf MĀkkrĀÚke {wík

ÞØ ykí{ kLkuy{khe ðĒLkk nku!

«&™ku:

yLkLík ;kLke : 1. ykí{ k ÞtÞtòyé Þfu?

h. ykí{ kLk; kLk fæ÷nkP ?

3. ykí{ kLkufĒ yòÚÞnkP ?

yLkLík ĒÞk 1. ykí{ k fðe heíkuçkĀtšy?

h. ykí{ k ÞtÞtòĒ Þfu?

3. ykí{ k Ý½u¾hku?

ðeíkhkøk 1. ykí{ k ÞtÞtLk fhu?

h. ðeíkhkøk fðk nkP ?

3. ðeíkhkøkLkM¼ fðnkP ?

yLkLík ÞĀōíkÞkæ 1. yLkLík ÞĀōík øÞkhu«økxu ?

h. ykí{ k ktÞtLk hnu?

3. yĀkýLkuyLkLík ÞĀōík øÞkhu{æu?

yYÅke 1. ÞhehÚke {wík ÚkP#-k ykí{ kLkuyÞtÞtLk nkP ?

h. ÞØ ykí{ kLkufkġ òĒ Þfu?

3. {kük{k çkĀk ykí{ k fðk nkP ?

y{h 1. yYÅke ykí{ kLkuyMð¼kð fðk nkP ?

h. fLkusLk{ðĀkzuyLkuy{hðĀkzuy?

3. {kük{k hnu÷k ykí{ k fðk nkP ?

Lk Ý[, Lk Lke[1. MĀkj-p-yMĀkj-pLkk ¼Ē øÞk nkP ?

h. {kük{k ktÞtM{ kLk nkP ?

3. rMØrp÷k fLkufnðk ?

ysh-yØpkçkĀ 1. ÞØ ykí{ kLkuyÞtÞtLk nkP ?

h. ÞØ ykí{ kLkuyÞtÞt nkP ?

3. ÞhehLkuyÞkðLk fðtAu?

nu {kyMk ! íku©kōf çkLk

«hf : Äkh { ÄkßP ÄkLpkmk ©e [Ljpb4hrōsPS { .Mkk.

rLkP { yLkuōük ÷ ðūpk { kxusYhe Au?

ík { uÄkkÄkkuLk fhíkt nkP Aíkt ík { khk ykí { k WÄkh ÄkkÄkku

÷kōPk s fhu fkhý fuík { uÄkkÄkkuMkkúkkufLkōpLk fxxk/ Lkúke fhkōP { kxuÄkkÄkkuLk fhíkt nkP Aíkt ÄkkÄkku ÷kōPk fhuAu sif fuík { uík { khk yk SōLk { kt öPkhP { kMk ¾ÄkLkúke yLku¾ÄkōLk Äký Lkúke Aíkt ík { uíkkkku ({ kMk Lk ¾ÄkōLk) rLkP { Lkúke ÷eÄkuíkkúke ík { khk ykí { k WÄkh { kMk ¾ÄkōLk { eLke { { ÄkkÄk ÷kōPk fhuAu fíf fu ík { uíkkkúkká [ö¾ky ÷ELkufLkōpLk fx Lkúke fhkōP { kxu { eLke { { ÄkkÄk ÷kōPk fhu

sif fuík { u¾kzLk { fLk { kthnkuAkunōuōifpLk { kt yif { rnLkkuík { u yk¾k fuxpkk Mkkúku { fLk çkÄ fheLku fk- { eh, Mke { ÷k ðokhuMkkákyuVhök okPk. çkhçkh yif { rnLkuVheLkuÄkkAk ykōPk. ípkhu { fLk { kr ÷ f Eh ð¾íkk sif yk ð¾íkuÄký yif { rnLkLk¾k¾kz { kōku íkkuípkhu { fLk { kr ÷ fLkuyif { rnLkLk¾k¾kz { khuykÄkōw ÄkzfuLkn^a ? ípkhuík { u yif fnkufuyif { rnLkkuík { khk { fLk ðÄkP Lkúke { kxun¾kzLkn^a ykÄkú íkkuyk Ë ÷ e ÷ ík { khe [k ÷ u¾he ? yLku { fLk { kr ÷ f yif { rnLkLk¾k¾kz Akzu¾hku ? Lk s Akzu ík { u yif { rnLkku { fLk ðÄkP Lk nkP Aíkt íku { rnLkLk¾k¾kz ík { khk ¾hōw s Äkz fkhý fuík { u { fLk { kr ÷ f ÄkkMku ¾kz r [ée hE fhkōe Lk níke. yif { rnLk MkkÄe ík { u { fLkLkkuÄkkAmMkkÄp Lk nkúkk yk ÷ u fu ¾kz MkkúkkufLkōpLk fLk ÷ fhkōP Lk níkk { kxu ¾kz ¾hōw s Äkz çkMk ykōe s heíkuík { u { kMk ¾ÄkōLk ÄkkÄk, ÉkY ÄkeðLk ÄkkÄk, rp fkhLk ÄkkÄk, sōkkhLk ÄkkÄk, Äkh t eok { LkLk ÄkkÄk, ðkPk { LkLk ÄkkÄk fhíkk Lkúke Aíkt ík { kku yuçkÄk ÄkkÄkku ÷kōPk fhu fkhý fuík { u íkuÄkkÄkkuLkn fhōLkku rLkP { Lkúke ÷eÄký çkÄk Lkúke ÷eÄe, yk ÷ u fu ÄkkÄkkuMkkúkkufLkōpLk fLk ÷ Lkúke fhkōP { kxu ÄkkÄkku ÷kōPk fhu yk fLkōpLk fLk ÷ fhkōP yLkLk { s çkÄk ÷ ðe, rLkP { ÷ ðky «rík;kk fhōe, yr¾kōn fhōky Äkääö¾ky fhōy yk¾ze hk¾e ðokhu Au Lk { kusíkk s íkk Au fí { yif s Au

¾yk yk çkÄk ÷ ðk { kt zhíkk nkP AuyLkufnókk nkP AufuçkÄk ÷ eÄk ÄkAe íkçe òP íkkuðÄkhuÄkkÄk ÷ koku { kxuçkÄk Lk ÷ ðkP. yu ÷ kufkku¾kçh Lkúke fuçkÄk ÷ eÄk ÄkAe yòyíkk íkçe òP íkkuíkkk «kPrúík ÷ ðkúke ÷ koku ÄkkÄk Açe òP Au Äký çkÄk íkçe spu íkkuðÄkhuÄkkÄk ÷ kōkpu yíkk zhúke çkÄk s Lk ÷ kuíkkusokík { kt [k ÷ íkk çkÄk ÄkkÄkku { eLke { { ÄkkÄk ík { kku ÷ kōPk s fhuAu ÄkkÄk íkkuçkÄk ÷ ELkú íkçe s ðkúke ÚLkkhk ÄkkÄk ík { kku ÷ kōPk s fhuAu ÄkkÄk íkkuçkÄk ÷ ELkú íkçe s ðkúke ÚLkkhk ÄkkÄk fhíkt ¾y { kxuyLkuyrík ¾Pífh nkP Au BpkhuçkÄk íkçe s ðkúke ÚLkÄt ÄkkÄk íkkuçknw s LkLkn nkP Au ðæe íkkk «kP ÷ eík fhōLke íkuÄkkÄk Açe Äký òP Au { kxu çkÄk íkçe Úkúke ÚLkkhk ÄkkÄk fhíkt çkÄk rçk ÷ fí Lkn ÷ ðkúke ÚkúkkÄkkkuçknw { kxk yLkuyÄkhÄkkh ÷ kōkík nkP Au

nk, çkÄk ÷ eÄk ÄkAe íkkuLkn íkkúke fí s hk¾e òEyuÄký íkçe s ðkLk ¾Púke çkÄk s Lk ÷ ðe yu íkku ¾Pífh LkufMkkLk Au { kúkkLk Éw¾u íkkúke fí s hk¾ky Aíkt { kúkkÉw¾u Au íkkúkkúke Éðk fhkuÄk Äký { kúkkÉw¾u Au Lku ? { kxu { kúkk s fíkk Lk¾kku yif çkÄk íkçe òP { kxu çkÄk s Lk ÷ ðe yu { kúkkÉw¾u { kxu fíkk Lk¾k s ðe ðkík Au fÄkzt Au íkku { u-k ÚkkP yLku íkçe kt sqÄkzuLku ? { kxufÄkz s Lk Äknñðk. Äký ykōwíkkufíE fhíkkLkúke. Mfwh, { kxhMkkP ÷ fufkh [÷ kōík yíMmezLx ÚkkP Au Äký fíE ðknLku [÷ kōðk çkÄ Lkúke fhíkt { kúkkLk Éw¾u íkkúke fí s fhk fÄkz { kt sqLk ÚkkP íku { kxufÄkz Äkðk ðokhu íkçe fí s fhk ðknLk Äe { u [÷ ðkLke fí s fhk yíe s heíkuçkÄk ÷ eÄk ÄkAe íkkuLkn^a íkkúke fí s fhk sokík { kt [k ÷ íkk çkÄk ÄkkÄkkuÄkkÄk ykí { kLkLk ÷ koku yk ÷ k { kxuçkÄk ÷ ðe yrík sYhe Au ðkýepkuíkkus fñkP suúkkz LkufMkkLk { kt ðÄkhuLkVku fhu íkkuyk çkÄk ÷ ðe yu íkkuðkýepLkkuÄkufñkP. yk íkkushkP síkk Lk fhkP. ¾kx shkP Lkn yLkLVkLku fíE Äkkh Lkn.

ík { u ÷ ðLk fhkuÄk ípkhu fíkk { kt Mkn-Mke ÷ k fhku ÄkúkkpAu? rsÉke MkkÄe nōuy { u yifçe òLku ðVkkh hnept yLkuyifçe òLk rLk¾kðept yk Mkn-Mke ÷ k yu çkÄk Lkn íkkupAu? fíkkúke ðkík s ðk Éku [kh Vnk Vhíke ð¾íku yÄkLk yLkuçkÄk ÷ kufkúke Mkkúkeyu yifçe òLk nkú { kt nkú ykÄkku pñ «rík;kk fhkuÄk? SōLk¾h yifçe òLk Mkk [ðept yk çkÄk Lkn íkkuçkestpAu?

S{elk- {fllk ðokhu÷u ði fhike ð¾¼ikuMxBÄK ÄkÄkh
WÄkh Mkrne-Mke→k fPkorÖLkk yuLku yuL {Lküke Lk→e
fhkuku? yk Mkrne-Mke→k çkÄLk Lkrn ikkuçkesüþuAu?

¾¼ükh, ðkzelku ðkzLkçkÄLk nkP Au {fllkLku
EhðkÖLkçkÄLk, EhðkÖLkuükk÷kLk {kÄikefkhLkuçkufLk
çkçLke ðkE÷e (Ekhne)Lk ÄkxLku [ük (çkxLk)Lk çkþxüku
çkxLkLk ÄkükLku ZkfýLk çkx÷eLkuçkufLk LkEeLku
rflkhhkLk ikçknhkLkuükkLkçkÄLk nkP Au çkÄLk rÖLkLke
fkE ðMikuryk EmlkP {k {÷puLkrn. yif ðMikuryðe ÷kðe
ykÄkufusuðMikukçkÄLk Lk nkP.

Äkþw sðk Äkþw ðkkP, ¼Mk, çk÷E ðokhu Äký
{kr÷fllk çkÄLk MðefkhuAu ikku {kr÷f ikkuPkkP Mk {Pu
¾¼ðk-ÄkeðkLk ykÄku Au Äkhükw suÄkþw yk yðk çkÄLk
Mðefkhðk ikPkh
Lküke ikkykufkE ¾¼ðk ÄkeðkLk ykÄkik Lküke yLku ¼qP
hruðwÄkzuAu xkZ, ikzfy ðhMkE çkÄMknLk fhðwÄkzu
Au ð÷e ikuhuZPk, h¾¼zly nhkPk Zkñ ikhefuyk÷¾¼kP
Au Äký su {kr÷fllkçkÄLk MðefkhuAu ikku yk ðwE MknLk
Lküke fhðwÄkziw yLku {kr÷Lk Äkþw ikhefuyk÷¾¼kP Au

ik {LkuMkLku ikku {LkP sL { {éPkuAu Äkþw fhikk
ikku ðÄkhuMk {s yLkuçkMð ik {Lku {÷e Au ikku ik {khu ðu
çkÄLkLkçkÄLk Lk Mðefkhðw nkP ikku Äk÷e k huZPk, h¾¼zly
nhkPk ZkñLke Äkþkik {k ðkykþku yu ik {Lku {sñ Au?

yÜkkyLke çkhyeLku çkñkku fhðw çkÄLk fhuAu?
çkhyeLk Zkfý çkÄ fPkoÄkAe WÄkh fÄkzVex fhe WÄkh
Ekhne çkÄuAu fu ykx÷e çkÄwçkÄLk? ikku fñufuyÜkky
çkøzulkrn yk÷k {kxu ikku yLkikçkLke ykufñuAufu ¼kE
! yif ð»ko [k÷Lkhhk yÜkkyLkuykx÷e çkÄLk fhe Mk [ðe
pfikk nku ikku ik {kÄt yk¾¼Lku yk¾¼ SÖLk yrhnik
Äkh {k {kyuçkikð÷e çkÄkYÄke çkÄLkLkuLkrn Mðefkhðküke
çkøze síkñkP, fñðkE síkñkP yLku yiku yk¾¼
{LkP SÖLk rLk»V÷ çkLke síkñkP ikku fke s {ikk
ik {LkuLküke? ykÜþk ðkik AuLku? yif ð»ko yÜkky
s÷÷e Äký yk¾¼ {LkP SÖLkLke {ik Lkrn? ÄLP Au
ik {khe çkMØLku-

{kxunðushk zkik ÜkkyLkuyLkuçkÄk Lku«rikçkYÄke

çkÄLk Mðefkhðk ikPkh çkLke ðykyLku ik {Lku {÷÷k
{kLk SÖLkLkuMkV÷ çkLkðku

Mkçkñ ! ik {uðykuAkufu..

ÄkÄk Lk fhkuükký «rikçk Lk fhðküke ikÄkÄk [k÷w
s hruAu 'çkÄk yuçkÄLk Lküke ÄkhükwÄkÄk {küke {ðik
fhðLkhe fize Au'

☞ sif ¼kz r[ée hE Lk fhðükküçkÄ fhelkuAkze
EeÄ÷e ðÄkhkP rÖLkLk ¼kzLk ½hLk ¼kz ½hðw
s ÄkzuAu

☞ ikç {ik {uçkxkxk ðokhuLk ¾kykuükkP «rikçk Lk
÷kuükkP Mðe ikkuçkxkxk ¾kðLkÄkÄk ÷kP s fhu
Au

☞ sLkuÄkÄLke «rikçk Lküke ikkuÄkÄk fhðLkku [kLMk
W¼kus hruAu yk [kLMk yus ÄkÄk Au

Ehf rLkP { {k; kLke ¼kðÖLkky ykÄk÷e Aq

- (1) yòýikk ¼q ÜkkP ikku
- (h) y[kLkf ¼q ÜkkP ikku
- (3) {nksLk ðokhuMk {ñ yLku {kikk-rÄkikrE økÄðoko
ðokhu {kkykLk çkky Lke [u÷k [kh çkLkðwÄkziwPku
- (4) Eð, Eðe, MkYkÄkhe, økz, [kñ ðokhuLk EçkkyÜke
÷k [kh çkLkðwÄkziwPku
- (Äk) {kEøke, ðPðMÜkk, yMk {krÄ ÜkkP ipku

MkPfhð ðükk rÖMikñk rLkP {ku

1. nñMkEð, MkøkÄ, MkÄ {ku {kLkep.
- h. nñfEð, fñkÄ, fñÄ {ku {kLkep Lkrn, ikçLke {kLkik
{kLkep Lkrn.
3. nñnk÷e, Äw÷e, çk÷ð ðokhuüknðkh {kLkep Lkrn,
{Lkðep Lkrn.
4. nñðÄkh fuðkik [eik {kEðøkÄÄ {kük MkøkE ¾kEp
Lkn^a.
- Äk. nñrsLkii h ¼kðÖLkky fñ÷e ðkikçk {k fEe þfk

40. nī ð»kəŋkt ðkh pβ4ūi h ríkúkkə p^okk fhep.

41. nī Èh ð»kayifðkh ÈpLkk ríkúkkə p^okk fhep.

4h. nī p^okkβ/rokhLkkhLke Lkðkÿnī p^okk Lk fÁtī p^okk MvÄeLkuī p^okk fhep.

43. nī SðLk{kt yifðkh p^okkβ røkrhhksLke Lkðkÿnī p^okk fhep.

44. nī SðLk{kt p^okkβ íkəŋkt [kə MvÄfhep/fhkðep.

4Ák. nī SðLk{kt yifðkh íkku [kū ðnkhku Aê fhe p^okkβLke MvÄk p^okk fhep.

46. nī SðLk{kt yifðkh {khk Ákrhðkh/MðSLkkMvÄLku MvÄ{ūkrp^ohLke p^okk fhkðep.

47. nī SðLk{kt yifðkh íkku røkrhhks/rokhLkk ðoknu ríkúkkkk MvÄ{kt A'heLkūÁk÷Lk fhíkkufhíkkusEp.

48. nī SðLk{kt yifðkh LkSfLkk/ÈpLkk ríkúkkku A'he Ákr÷ík MvÄ fZkðep.

¿kkLk [kh, rSLkk { :

49. nī [kə kMk {k/p^okkf^o {k/yðMkhu ðp^okkβLk MvÄ4ep.

Ák0. nī hks ðkkúkk ÁkXp^okk {kt/ ½huokkβ4ep.

Ák1. nī s÷e Ákÿ ðkkúkk ðkkβ4ep íku ðkúS yúðk ÁktzíkS ÁkMvÄke ÷ELkuokkβ4ep.

Ákh. nī hks f÷kf ÁkŠ {f ÁkMvÄFLkū ðkt [Lk fhep.

Ák3. nī hks ¿kkLkLk Ák1/Ák ¾ {kMk {ýk ykÁep.

Ák4. nī hks ¿kkLkLk Ák1/Ák MvÄrúppk fhep.

ÁkÁk. nī hks ¿kkLk {kxū'H nēpLk {kLkÿMvÄ'Lke h0/1 {k÷k ðkÿep.

Ák6. nī s {íke ð¾ íku ykk {kZučkku÷ep Lkkn.

Ák7. nī yúkh {k÷k fur [°kkðk÷k fÁkzk/çk÷k {k [k Ákrnhep Lkkn. çkk÷fkúkuÁkrnhkðep Lkkn.

Ák8. nī yúkhku÷¾÷k k nkp íkúðe ðMvÄÉðk ðoknu¾kEp Lkn^a. (sYh Ákzpu íkku ðMvÄÉðk WÁkhLk yúkhku

fZelku¾kEp.)

Ák9. nī yúkh ÷¾÷k fkeÁkÿ fkok÷, AkÁk ðoknuWÁkh çkMvÄM Lkkn, íkúčk÷ep Lkkn, íkúkt¾kðkLkū {fELku ¾kEp Lkkn, xkp÷÷k {kt íkúkkuWÁkPkk fhep Lkkn.

60. nī yúkh ÷¾÷k hMvÄk WÁkh fu÷¾÷k ðMvÄWÁkh [k÷ep Lkkn. (Èk.ík. Ák÷÷Árÿp, [kÈh, fkhÁk÷ ðoknu)

61. nī fkok÷, ÁkMk, ÁkLk, ÁkLkM÷, çkku÷ÁkLk, [k÷, VpÁkèe ðoknu ¿kkLkLk MvÄLkLkLk fkeLku {khðk {kt WÁkPkk fhep Lkkn.

6h. nī AkÁk, ÁkMvÄf, ÁkLk ðoknukus {eLk WÁkh {fep Lkkn yLkuyuçkÁkLk s {eLk WÁkh {fELku ðkt [ep Lkkn.

63. nī ÁkLkLk rxfx [k÷kzðk, ÁkMvÄFLk ÁkLk Vhðk, YrÁkPkkLk Lk÷k÷kÿðk {kxúkkfLkkuWÁkPkk fhep Lkkn.

64. nī ÁkŠ {f ÁkMvÄfkuÁkMvÄke {kt ðu [ep Lkkn.

6Ák. nī ÁkMvÄfkrÈ ¿kkLkLk MvÄLkLkLk ð÷ðkzep Lkkn.

66. nī íkúkkz çk÷kzLke {-fhe fhep Lkkn.

67. nī {krMvÄ Á {kkt fkeÁkÿ ÁkMvÄfkuÁkŠ {f ÁkMvÄfkuLk ðkt [Lk fhep Lkkn.

68. nī SðLk {kÈhð»ku MvÄWÁkMvÄðeSLku ¼ ykðLkLk ÁktzíkSLkū hf {úke çknu÷kLk fhep.

69. nī ÁkXp^okkLk yápkÁfLku íkPkh fhíke MvÄúkk {kt Èhð»ku hf {ykÁep.

70. nī ð»kəŋkt yifðkh Ákÿ ÁkXp^okkLk çkk÷fkúku ¿kkLkLk MvÄLk ÁkMvÄf, ÁkLk, Lk÷, MvÄkzku ðoknuke «¼kðLk fhep.

71. nī Èh ð»ku yifðkh yð-p 'WÁkr {rík ¼ ð «Ákt [fúkk', 'p^okk MvÄkhM', 'yápkí {fÁkÿ' ðoknuokkúku ðkt [ep.

[krh^okk [kh

7h. nī Èhks {kíkk-rÁkíkkLkúkk ðze÷kúkuÁk÷k÷ep.

73. nī hks ðkÁðÉLk fhep, ðkÁ¼ ðkðk Lkkn nkp íp^okh VkkLk ðÉLk fhep.

74. nṭsurĒōMkuokūĀōĒLk fhōkLkṭ¼e sEp ĩkurĒōMku
..... Y. Mkkhk {kokaōkĀkhep.

7Āk. nṭōkēkt yfōkh WĀkfkhe okūĀ¼okōĒLk fhōk
sEp.

76. nṭĒhhkṭ MkkĀwMkkaōeSLku {khk ½huokku[he Ākkýe
ōnkhōk ĀĀkhōkLke rōLkĀke fhep.

77. nṭĒhhkṭ MkkĀwMkkaōeSLku ōkēkt yfōkh WĀkrĀ
ōokhusĀhe ōMĩkwōnkhōkhep.

78. nṭSōLk {kt yfōkh ĩkuMkkĀwMkkaōeSLku okku[he
ōkĀkhōkLk ĀkkōkLke ōz Āknhkōep.

79. nṭĒēukk ÷ōk {kxu Ēhhkṭ 'H nĒP Lk {ku
[krh#kMP'Lke yf {k#k okýep yLku 17
÷kōkMMLkku fkwMkōk fhep.

80. nṭfĀELkuĒēukk {kxuyĩkhhkP fhep Lkrn.

81. nṭSōLk {kt yf ōPĀōĩLku «hýk fhe Ēēukk
yĀkkōep.

8h. nṭSōLk {kt MōyōPūke WĀkkōP çkLkōep yūkkōk
{khr {fkLk/s {elk ĩklu {kxu¼#k ykĀkep.

Āknh#MūkP «kykrĀkĀkĩk rōh {ý ōk

83. nṭĀkPwĀkē4e ĩkūkk {LkwPLkṭ¼k (nĩPk) fhep
Lkrn, fhkōep Lkrn.

84. nṭokMkk {kt ykōeLku ÷kfze, ō#ý, [ĀĀkĀke fĀELku
{khep Lkrn.

8Āk. nṭok¼Ākkĩk fhep Lkrn, fhkōep Lkrn, fhōkLke
fĀELku «hýk fhep Lkrn.

86. nṭLkkfH- [kfHku {khep Lkrn.

87. nṭLkkfH- [kfHku¼q'Pk- ĩkhMPk hk¼ep Lkrn.

88. nṭçk#sçkheūke fĀELke ĀkkMku f { fhkōep Lkrn.

89. nṭfeze ōokhLk Ēh Ākhep Lkrn.

90. nṭ {kA ÷e½h sōe [eōu½h {kt ÷kōep Lkrn.

91. nṭĀkPwĀkē4e Lku {LkwPLk ykfkHk r [°kku Vkep
Lkrn, ĩkūkk ykfkHke ōMĩkw (ĀĀkh {Lx ōokh)
¼kEp Lkrn.

9h. nṭ {ĀAh, {kfz, {k¼e, sw ōĒh, feze, {fkrz
ōokhLkku WĀkjō ūkkP ĩPkhuzezeze ōokhĒōk Akke

ĩku WĀkjō Ēh fhep Lkrn.

93. nṭ½h, ĒfĀkLk, Vōxhe ōokhMkkV fhĩkk, fhkōĩkk,
Sōsĩkw {huLkrn ĩklu fĀs fhep.

94. nṭyLkks MkkV fhĩkk, pkf¼kS M {khĩkk °kMk
Sōku {huLkrn ĩklu fĀs fhep.

9Āk. nṭhMkkz {kt ĀkPýeLku WĀkPkōk fhep.

96. nṭĪkz fĀkēp Lkrn, fĀkkōep Lkrn, ĩklu ĀkkĒzk
Āký ĩkzeep Lkrn.

97. nṭĒh {rnLkLke Ākk [ĒM/çkH rĩkrūkyu ÷e ÷kōkheLku
ĩPkōk fhep.

98. nṭfĀkkWLz {kt ÷kuk Wōkkzeep Lkrn.

99. nṭykw {fep Lkrn.

100. nṭyif s ūkk#e {kt fĀELke Mkkū¼okk s {ep Lkrn.

101. nṭĀkkýe rĀĀk ĀĀe ykkuĀ ÷kMk {kx ÷k {kt Lkkē4ep
Lkrn, [kf¼k ĀPk ÷kūke Ākkýe ÷Ep yLku Aō ÷u
ø ÷kMk ÷ĀeLku {fep.

10h. nṭĒeĪ LkĀkkýe yLku çkhVLkĀkkýe Ākēp Lkrn.

103. nṭy#oký ĀkkýeyuMLkLk fhep Lkrn.

104. nṭy#oký ĀkkýeLke fĀkzkt ĀkEp Lkrn yLku
Ākōzkkōep Lkrn.

10Āk. nṭĀkk [rĩkrūkyu fĀkzkt ĀkEp Lkrn, Ākōzkkōep
Lkrn.

106. nṭsYh ōokh ĀkkýeLk Lk# ¼ō ÷k hk¼ep Lkrn.
Ākkýe ½eLke sç ōĀkhep.

107. nṭ½hLke [kfze {kt fuçknh ÷e ÷Lku ½MkMk Lkrn.

108. nṭĒhhkṭ Wfk#e WĀkkýe ōĀkhep. (Ākēp.)

109. nṭĒh {rnLkLke Ākk [ĒP rĩkrūk Wfk#e WĀkkýe
ōĀkhep. (Ākēp.)

110. nṭĀkPwĀký {kt ykMku [PkLke yk#eLk rĒōMku {kt
Wfk#e WĀkkýe ōĀkhep (Ākēp).

111. nṭykk¼ {kt {Ā fu ĩklu çkLkōe#e ĒōkLk xeĀk
Lkkē4ep Lkrn.

11h. nṭ¼shēLke Mkkōhýe ōĀkhep Lkrn.

113. nṭçkMĀke ō¼ ĩkLke [u òELku çkMkēp.

114. nṭ [k÷īke ð¾īkuLke [uòELku [k÷ep.

115. nṭhMṛkk {kt [k÷īkk ok÷VkufulMzk Lkk¾ðk Ākzuīku
MkkEz {kt Lkk¾e WĀkh Āṣ Lkk¾ep.

çkeswMŪkṣ { }kkðkĒ rōh {ý ðūk

116. nṭ÷øLk òzðk {kt fuīkkzðk {kt sWkçkk÷ep Lkrn.

[k÷kuĀkṇ ¼ykdēyu...

Āktzík ©e ðehrōsP fĵk

©e Ākki' ḁkkŪk Ākt [fŌPkýf Ākṇ

sLk Mṛ½ {kt Að÷e MĒe {kt, ¼ĀōīkhMṀku ðnūku
hk¾ðk {kt Ākh { ĀkṇP frōḁh Āktzík ©e ðehrōsPS
{nkhks MknṇkLku Vk÷ku½ýku {kakuAu

©e Ākki' ḁkkŪk Ākt [fŌPkýf Ākṇ yk {ýu
rō.Mk 1889Lkk yūḁP īṭīṭPkk ĀkḁḁkūĒðMuh [e nīke.
yk ð»kḁ {kt yk÷ufuMk hŌĀk6 {kt īkuðkīkLku÷ok¼ok 167
ð»koŪkPkt Aīkt yLkk÷k¼ yksuĀký sLk MṀku yk÷k
s WŌ÷MŪke ðkhðkh ÷uAu yuṭkīkkōuAufuĀkṇ ykufīk÷e
çkĀe ÷kīr«P çkLk÷e Au Ākt ©e ðehrōsPS { .Mk. yu
¾ḁk s MĒh pi÷eŪke Ākh {kī {kLk Ākt [P fŌPkýfLkñōyḁk
fh÷ Au ¼okðkLkLk SðLkLk rōr»X Ākt [«MḁkkuAu
sLkūākt [fŌPkýfku fñðkPk Au yk { īkkusL { Ēw¾ĒkE
AuĀký ¼okðkLkLk sL {Lke Wsðye fhkP Au fkhý fu
sL { ÷ELku¼okðkLk nòhku ykī {kykLkuy sL {k çkLkðu
Au

āpðLk fŌPkýf yk÷uĒēðkðkMĀke fkhkōḁh {kūke
Aḁfkhku..

sL {fŌPkýf yk÷uok¼kðkMĀke fkhkðkM {kūke
Aḁfkhku..

Ēēūkk fŌPkýf yk÷uokḁMkkðkM {kūke Aḁfkhku..

fīṣḁkkLk fŌPkýf yk÷u Ākrīkf {kḁĀke
fkhkðkM {kūke Aḁfkhku..

{kūk fŌPkýf yk÷uMkkkðkM {kūke Aḁfkhku..

yk { ¼okðkLkLk Ākt [P fŌPkýfku {ñōīkLk fkhý
Au yk Ākt [P «MḁkkuAu LkkhfēLk SðkuĀký ūký¼h

yLkĒ-yLkĒ Ākt {e òP Au ykðk Mðkḁk {÷kīfkh
Ākt [fŌPkýfku yīkhLk ¼kðkð÷kMĀkṇ Wsðye
fhLkhhk {nkLk¾kðkuĀLPík { çkLkAu..

Wsðye fhLkhhk ĀkṇPðLk {nkLk¾kðkuĀLPík {
çkLkAu yLk ykðk ¼ŌPkrīk¼ŌP WsðyeLk Ēḁk
fhLkhhk ĀLPík { çkLkAu yLk ykðk ¼ŌPík { ¼kðkLk
WsðyeLk yīkhLk rōpðkī {¼kðu yLk kĒLk fhLkhhk
yLkMk¾÷Lkhhk {nkĀkṇPðk {nkLk¾kðkuĀký ĀLPík {
çkLkAu

frōḁh Āktzík ©e ðehrōsPS fĵk

yīkhkP f {orLkðkhý y»x«fkhe Ākṇ

Āk. ĀkĀkt ©e ðehrōsPS {nkhks Mknṇk f {o
WĀkh Mðīk 1878 {kt y {ĒkðkĒ {kt s [kMx«fkhLke
Ākṇ h [e yLkūka {kt yk¾k f {ðkĒLkM {kðe ĒeĀkuAuyLk
Mh÷ heīku©kīkkykLkM {ððe ĒeĀkuAu

sLk Ā {Lke jryu yk f {Lku ykX rō¼kōk {kt
ðn [ðk {kt ykŌPk Au (1) jkkLkðhyēP (h)
ĒḁkðhyēP (3) ðĒLkēP (4) {kñLkēP (Āk) ykPw (6)
Lk { (7) okḁk (8) yīkhkP.

f {ofhðkūke f {oĀkĒk ūkP AuyLkuf {ofhðkūke s
f {oīkḁuAu f {osLk Ā {Lk«ký¼ḁk īkṣð Au

The fusion of the soul with PUDGALASTIKAYA
results in the production of eight kinds of forces.

- 1) Which obscures knowledge (Jnanvarniya Karma)
- 2) Which interferes with perception (Darshanavarniya Karma)
- 3) Which produce the feeling of joy and grief (Vedaniya Karma)
- 4) Which Obstructs Right belief and Right Conduct (Mohaniya Karma)
- 5) Which Determines the duration of life (Ayu Karma)
- 6) Which gives the various factors of individuality (Bodies Limbs, etc.) (Nama Karma)
- 7) Which destines family surroundings (Gotra Karma)
- 8) Which hinder the "Jive" in his capability of resolution and enjoyment (Antarya Karma)

rōi Lk Sðku {kt Ēw¾kīke ysçk rōrðĀikk {kḁk
f {Lku yk¼khe Au f {Lke Āhe Ākh MkkkLk [ç ððke÷

½Bpk fhuAulku fhye îkhh «kó fhu-k f{bkk ykÁkhuSð-
{k°kLkuMw¼-Èw¾, þw¼-yþw¼, Wá [ikk-Lke [ikk, r«P-
yr«P «kó ÚkPk fhuAu

MkMkhh Mki[k÷f, ÈwLkPk zku-kðLkhh, Wòkrík-
yðLkrík fhLkhh, Mw¼-Èw¾ ykÁkLkhh, yif s «fkhLkku
ÁkúÁ»kkúko Aíkk yifLkurðsþ yLku çkeðLku ÁkhhkSP
yÁkðLkhh yE¼qk ikþð Auf{o

jkLkðhýeþ f{o: yk f{o ykí{kLkuMk [k ;kkLkúke
ðt [ík hk¾Au

Èþkðhýeþ f{o: yk f{o ykí{kLku ðMíkLkku
Mk{kLp çkúÁ Úðk ÈwLkúke.

ðÈLkeþ f{o: Mw¼-Èw¾Lke ½x{k«{kt SðLku
h¾zkðíkt f{o

{kmlkeþ f{o: ykXþ f{ku{k {iþ f{o Au
ykí{kLku yk«ð Áíkku yxfkðLkhhAu Mkhk-¾k«kLku
Mkhh¾¾k«kMk {S þfíkuLkúke. yðwþ f{bkk [kh {iþ
yþkkuAu

ykþwþ f{o: Sð ðkhðkh ¼xðPk fhuAu {iðík
Ák{e þfíkuLkúke.

Lk{k f{o: Mkhk ¾k«k SðkktufuSð Mð¼kðLk
rLk{koy fhuAu

ðkðk f{o: Wá [fuLke [, Mmfkhe fuyMmfkhe
f{«{kt sL { ÁhðLk rLk {¥kYÁk çkLkuAu

yíkhkþ f{o: {nðkík fhu V« Lk {«y ÈkLk
ykÁkðk EáAuíkuÁký ÈkLk Lk ykÁke þfý fkeLkMkhhþfhðk
EáAuíkuÁký MkhkLk fhe þfý yk çkÁkuyíkhkþ f{bkk
«¼kð Au

«Míkúik Ákþ yíkhkþ f{orLkðkhýLke Au yLku yu
f{bkk Ákkt [¼È Au

(1) ÈkLkðkþ - çkeS Ákþ (h) ÷k¼kðkþ -
°keS Ákþ (3) ¼k«kðkþ - [kúke Ákþ (4)
WÁk¼k«kðkþ - Ákkt [{e Ákþ (Ák) yLku ðeþkðkþ -
Aéé Ákþ.

f{ðkÈLkkuMÉþ {kLkðeLkuMw¼ {ktAfe Lk sðk yLku
Èw¾ {kt, rðÁkrþ{k {kt {iþ kE Lk sðk fnuAu

f{ofhíke ð¾íkumkhh-¾k«kLkkuð [kh fhðkusYhe
Au f{o þpkoÁkAe yLku Bpkhu f{bkkuWÉþ Úkþ iphu

nkpðkþ fhðkúke þwð«u? 'nMíkkt íkuçkþk f{q Lkrð
yk«íþkursLk Á{ó hkúkk Lkrð Aq«kýeþk ! yksu¼÷u
yÁfkh ½kþkþ-kunkþ, «kye «þÍk fhíkkuþuirkufk÷u
yð-p «fkþ «kó ÚðkLkkuAu f{ðkÈLkku yk MÉþ Au

©e yíkhkþ f{orLkðkhý Ákþ rððu [Lk

Èð-ðkþ [hy{k þíkt þíkt ðÈLk îkhh {kúkkÈ
Ák{kðk {kxuykzuykðíkk yíkhkþkúkuÈþ fhðk yk Ákþ
¼ykððk {kt ykðuAu òyíkk-yòyíkk rsLkÁkþ
fhLkhhLkuyíkhkþ þp«kþ yk«k { þkþLku=káþk nkp.
Ákþ ðkÈk {kt yLkupþþ rðkhÁe ð [Lk çk«-ðk {kt ykLkÈ,
{mLk, íkÁMðeLke ðkÈk, Sð rnMkLk ½khh ÁkÁk þp«kþ
íku{s ÈkLk, þeþ«, íkÁk ¼kðLk {kt yíkhkþkuW¼k þpko
nkp yúðk ©kðf f{«{kt 1h4 yrík [kh îkhh susu
yíkhkþkuW¼k þp«kþ íkúkuÈþ fhðk «¼w yk«k
ÁkúíkkÁk fhðk îkhh s« ðzuÁk {kí{kLkuÁkS Lku f{o {«-
ÁkEyu yk yíkhkþ f{o¼zkhe sðwAu sif hkð ¾þ
Úkþkunkþ Áký ¼zkhe Lk¾þ nkp íkufþw÷«uLknª. íku
yk yíkhkþ f{oíkhh Míkík yíkhkþkuykðíkk hnuAu

» «Úk { S÷Ákþ »
» Èk«k »

©e þ¾íir h rph Áhe, «ý{e ©e ðkÁkþ,
ðtÁík ÁkÈ ðhðk ¼ýe, xk«eþtyíkhkþ »1»
rs { hkð hef þkuÚkfy Èúkt ÈkLk yÁkhh,
¼zkhe ¾eþkþÚkfy ðkhíkkuíkýeðkh. »h»
rík { yuf{oWÉþ Úkfe, Mmkkhe fnðkþ,
Á{q f{oMkÁLk ¼ýe, rð½Lk fhu yÁkhh. »3»
yrh«Lkuyð÷tçLku íkþkþkEyúMkhh,
yíkhkþ WáAÈðk, Ákþ y»x«fkh. »4»
» Zk« » {khh yçkLk ðz÷k niku¼pkohuMkhhðh
÷nþko÷uAuhu- yk Èpe »
s« Ákþ fhe rsLkhs, yk«k ðkík ðeíke fnkuhu
fnúkt Lkrð ykýku÷ks, fhðzeLkuyk«k hnkuhu »1»
rsLk ÁkþLkuyíkhkþ, yk«k ÷kÁke ðkÈk ¼S hu

